

FlexNyt

Indhold

- Hestens øjensygdomme
- Kapiteltakster
- Dispensation fra kravet om nedfældning af gylle i fodergræs
- Frist for indberetning af GHT 31. marts 2011
- Giv græsmarkerne et forårseftersyn
- Gør græsmarkerne forårsklare
- Vil du have støtte til dine græs- og naturarealer?
- Omlægning til økologi
- Undgå bøvl i økologikontrollen
- Apps til landmænd (og andre)

Heste

Hestens øjensygdomme

Symptomer

Heste kan have mange forskellige øjensygdomme, og symptomerne kan vise sig i form af:

- Hesten lukker øjet – dette sker ved smerte
- Meget tåreflåd i øjet
- Lysskyhed, så der er en hyppig blinken
- Hornhinden er skyet
- Tårekanalen er tilstoppet
- Et symptom på lettere øjensmerte er, at de øverste øjenvipper i den pågældende side peger opad.



Hornhindesår

Et af de mest almindelige øjenproblemer er skader på hornhinden. Skaden kan f.eks. opstå ved, at hesten får en gren eller andet i øjet. Hesten får øjensmerter, og man kan se en sammenknibning af øjet samt øjenflåd. Er man i tvivl om, hvorvidt hesten har et hornhindesår, skal man ikke vente og se tiden an, inden man tilkalder dyrlægen. Typisk vil dyrlægen anvende fluorescein – et farvestof – der kan afsløre såret.

Hvis der er tale om en lille skade med vandigt øjenflåd, vil den med rette behandling hele i løbet af 2 – 3 døgn, og symptomerne forsvinder igen.

Et dybt sår kan være meget alvorligt og skal behandles intensivt og nogle gange operativt. Medicinen, som dyrlægen bruger, er øjendråber indeholdende antibiotika, betændelseshæmmende og smertestillende. Ved operation skal hesten i fuld narkose. En dybtgående skade kan koste hesten synet på øjet.

Immunmedierede lidelser

Hvis hesten på et tidspunkt i sit liv har været udsat for en infektion, f.eks. influenza, kværke eller allergi, kan dette resultere i måneblindhed, immunmedieret hornhindebetændelse eller øjenbetændelse senere i livet. Måneblindhed er meget smertefuldt og ender med fuldstændig blindhed.

Medfødte øjenlidelser

Ved plettede heste, som f.eks. knobstrupperen og appaloosaen, er der risiko for den medfødte arvelige sygdom CSNB, også kaldet natteblindhed.

Hestene ser normalt i dagslys, men er natteblinde. Som regel fungerer heste med natteblindhed normalt, da de vænner sig til det nedsatte syn i mørke.

Hvad kan jeg selv gøre?

Det man selv kan gøre, hvis der er udflåd fra øjet, er at rense øjet, f.eks. med øjenbadevand, borvand eller kamillethe.

Mere viden

Kontakt din dyrlæge hvis du har mistanke om at din hest har en øjensygdom. Du kan søge flere oplysninger om [øjensygdomme hos heste via Google](#).

Almen

Kapiteltakster 2010

Så er kapiteltaksterne for 2010 offentliggjort på landsplan. Kapiteltaksterne, som er lig med de gennemsnitlige kornpriser, steg kraftigt fra 2009 til 2010. Kapiteltaksten for byg i hele landet steg fra 78,60 kr. pr. hkg til 111,99 pr. hkg. Kapiteltaksterne for hvede steg fra 78,51 til 116,47 kr pr. hkg.

Østjylland ligger på gennemsnittet

I Østjylland er kapiteltaksterne for byg 111,05 og 116,89 for hvede. Altså meget tæt på landsgennemsnittet. Kapiteltaksterne bliver mange steder brugt til afregning af f.eks. forpagtningsafgift.

Mere viden

Vil du vide mere så kontakt din planteavls- eller økonomirådgiver.

Mark

Dispensation fra kravet om nedfældning af gylle i fodergræs



Der er nu endelig blevet givet dispensation fra kravet om nedfældning af flydende husdyrgødning i fodergræs i det tidlige forår. Dispensationen gælder frem til 1. maj og gælder kun i år. Dvs. at det nu er muligt at køre gylle og ajle ud på græsmarkerne med slangeudlægning indtil 1. maj.

Miljøstyrelsen begrundet dispensationen med den ekstremt lange og kolde vinter,

som gør græsmarkerne ekstra sårbare overfor den mekaniske skade, som nedfældningen forårsager.

Mere viden

Der er ikke givet dispensation for nedfældning på ubevoksede arealer (sortjords-nedfældning). Hvis du er i tvivl, så kontakt din planteavlsrådgiver.

Du kan læse ordlyden i dispensationen hos Miljøstyrelsen: mst.dk >[Virksomhed & Myndighed](#)> [Landbrug](#)> [Nyheder Landbrug](#)

Mark

Frist for indberetning af GHI 31. marts 2011

Husk

Så er det ved at være sidste udkald mht. til gødnings- og husdyrindberetningen (GHI) for 2010. Indberetningen skal være Plantedirektoratet i hænde senest den 31. marts.

Har du brug for assistance, så kontakt din planteavlskonsulent.

Mark/grovfoder

Giv græsmarken et forårseftersyn

Foråret er forhåbentlig tæt på, og man kan de fleste steder igen se græsset for sne. Det ser ud til, at græsmarkerne har klaret sig meget forskelligt. Nogle steder, hvor græsset var i en passende højde før vinter, ser det godt ud, men på arealer, hvor græsset var lidt for langt inden sneen kom, ser det mindre godt ud.

Hvis du er i tvivl så pløj

Nyt udlæg ser ud til at have klaret sig bedst, hvilket det også normalt vil gøre. Ældre græsmarker er der større forskel på. Hvis der er meget sneskimmel i græsset, vil det være godt at strigle græsmarken så snart den kan bære en traktor. Er der meget hvidkløver, men det meste af græsserne er udvintrede eller ødelagte af sneskimmel, så bør marken nok lægges om. Eller kort sagt, hvis du er i tvivl så pløj!

Marken øverst i billedet giver intet udbytte i år. Den er ødelagt af sneskimmel.

Marken nederst i billedet havde en passende græshøjde i efteråret. Derfor har den overlevet og er ved "godt mod". Der kan dog godt findes huller, hvor størrelse 46 i gummistøvle ikke slår til.



Se på rødderne

Det kan i nogle tilfælde være svært at afgøre, om græsserne er gået ud eller er ved at spire. Det bedste er at se på rødderne. Grav nogle planter op og se på rødderne. Hvis der er hvide rødder, så er der håb for, at planterne liver op.

Der kan være mange grunde til, at man alligevel ikke lægger marken om. For eksempel kan ikke alle undvære marken til afgræsning. Det kan også være, at der ikke er tilstrækkeligt med foder til at komme over perioden, hvor marken mangler. Så er situationen måske, at lidt mindre er bedre end ingenting. Det er heller ikke sikkert, at det er hele marken, der skal lægges om. Det kan være, at det kun er pletter, der drejer sig om.

Tæl planterne

Det er især markerne i omdrift, man skal være meget kritisk med. Hvis marken skal bruges til afgræsning, skal der være 30-40 planter pr. meter i sårækken.

Hvis marken skal bruges til slæt, skal der være 20-25 planter pr. meter i sårækken. Der er tale om både græs og kløver, når man taler om græsmarksplanter. Pas på ikke at tælle ukrudt med! Der må ikke være store pletter med dødt.

Man siger, at hvis der er større områder med pletter på størrelse med en gummistøvle størrelse 46, så skal der sås i marken, eller den skal lægges om. Hvis der er ret mange pletter på denne størrelse som på billedet, skal marken lægges om.



Isåning Hvis der er behov for at så i marken, kan man normalt gøre det med en almindelig såmaskine, hvor skærene er spændt godt til. På svær jord kan der være behov for brug af en såmaskine med skiveskær.

Læg om i grønbyg Hvis der er behov for at lægge marken helt om, vil det normalt være bedst at lægge om i en grønafrøde. Det kan være grønbyg, som høstes først i juni til ensilage og derefter afgræsses, eller der kan tages slæt. Der kan også lægges ud i helsæd eller i korn til modenhed.

Når en græsmark skal lægges om på grund af udvintring, er det fordi man mangler en græsmark, og så vil grønbyg være den hurtigste/bedste måde at skaffe sig en græsmark på.

Mere Viden Er du i tvivl så kontakt din planteavlskonsulent.

Mark/grovfoder

Gør græsmarken forårsklar

Giv græsmarkene en tur med striglen Hvis græsmarken er kommet tilfredsstillende gennem vinteren, kan den alligevel ikke helt passe sig selv. Hvis der er meget vissent græs og måske små partier af sneskimmel, skal marken strigles. Det kan gøres med en egentlig græsmarksstrigle. Hvis man ikke har sådan én, kan en let såbedsharve bruges i stedet. Markens strigles over første dag, den kan bære en traktor uden at lave spor (og græsset er tørt op!).

Hvis der er meget hvidkløver i marken, skal der ikke gøres for hårdt til værks. Hvis alt for mange af udløberne rives op, koster det udbytte. Men alt vissent og dødt materiale skal løftes op, så det kan tørre, og der kan komme lys og luft ned til græsmarksplanterne.

Bekæmp lysesiv Hvis der er mange muldskud, bliver de jævnet ved samme lejlighed. Hvis frosten i vinter har løftet småsten op, bør de også tromles ned. Især hvis marken skal bruges til slæt.

Er der mange lysesiv, bør disse også bekæmpes så godt, som det lader sig gøre. Erfaringer har vist, at 2 gange tæt afpudsning om året – forår og i juli – begrænser problemet, især sammen med afgræsning.

Mere viden Videncentret for Landbrug har udgivet et fakta-ark om bekæmpelse af lysesiv. Har du adgang til LandbrugsInfo kan du finde fakta-arket her: [Faktaark: Regulering af lysesiv](#)

Du kan finde rapport om bekæmpelse af lysesiv via dette link. [LandbrugsInfo](#) > [Miljø, klima og natur](#) > [Natur- og arealforvaltning](#) > [Projekt lysesiv - en undersøgelse af metode til bekæmpelse af lysesiv](#)

Planteavl

Vil du have støtte til dine græs- og naturarealer?

Frist 27. april 2011 Du kan gennem Fødevareministeriet få støtte til at pleje dine græs- og naturarealer, hvis du undlader at bruge gødning og plantebeskyttelsesmidler på arealerne.

Der er to ordninger, der kan søges fra:

- Pleje af permanent græs (1 årig ordning).
- Pleje af græs og naturarealer (5 årig ordning).

Ansøgningsfristen er 27. april 2011.

1 år	Man kan søge den 1-årige ordning til pleje af permanente arealer, som du driver, og som ligger uden for Natura 2000-områder, og som er støtteberettiget under reglerne for Enkeltbetaling.
5 år	Man kan søge den 5-årige ordning til arealer, som ligger inden for de særlige udpegede arealer (Natura 2000 og §3 arealer).
Krav til 1-årig ordning	Der kan opnås tilskud på 1.400 kr. ha for arealer, som plejes med afgræsning. På arealer, som plejes med slæt, kan man få 800 kr. pr. ha. De væsentligste krav for at få tilskuddet fra den 1-årige ordning er: - Arealet skal i mindst 5 år have været dyrket med græs eller grøntfoder. - Arealet skal ligge uden for Natura 2000. - Arealet skal afgræsses, eller der skal tages slæt og stå med lavt plantedække 31. august. - Der må hverken anvendes gødning eller plantebeskyttelse. - Der skal udarbejdes en gødningsplan.
Ekstensivt landbrug	Hvis dine arealer ikke er med permanent græs, kan tilskudsordningen ekstensivt landbrug være en mulighed. Tilskuddet er 820 kr.
Krav til 5-årig ordning	For at kunne opnå tilskud fra den 5-årige ordning er de væsentligste krav: - Arealet skal være beliggende i et særlige udpeget område som nævnt ovenfor. - Arealet skal afgræsses, eller der skal tages slæt, og det skal fremstå med lavt og tæt plantedække 31. august. - Der må hverken bruges gødning eller plantebeskyttelsesmidler. - Der skal udarbejdes en gødningsplan.
Mere viden	Yderligere oplysninger hos din planteavlskonsulent. Du kan også læse mere på Fødevareministeriets hjemmeside: Vil du have støtte til miljøvenlig pleje af dine græs- og naturarealer?

Økologi

Omlægning til økologi

Sidste frist 27. april 2011	Hvis du overvejer at omlægge til økologi indtil den 1. september 2011, skal du søge om tilskud til omlægning senest den 27. april 2011. Udbetaling af omlægningsstilskud til økologi afhænger af ansøgnings- og omlægningsdatoerne. Tilskuddene er ikke afhængige af, om tilskuddet søges sammen med den 1-årige særlige støtte til ekstensivt landbrug eller en af de 5-årige ordninger om MB-tilsagn, eller pleje af græs og naturarealer.
Mist ikke tilskud	Vær opmærksom på, at en bedrift, der omlægger til økologi f.eks. 1. august eller 1. september, mister et års omlægningstilskud på den høje sats, hvis der først søges 5-årige tilsagn om omlægningstilskud i april 2012.
Mere viden	Se i skemat for frister m.m. eller spørg din økologiskonsulent, hvordan du kan omlægge og hvad det vil betyde for dig økonomisk. Se også temasiden om omlægning til økologi på landbrugsinfo.dk . LandbrugsInfo > Økologi > Omlægning til økologisk drift

Ansøgning om OM-tilsagn (frist)	Start omlægning til økologi	Start 5-årig tilsagnsperiode	Første udbetaling af OM-tilskud	Udbetalinger for de 5 tilsagnsår (kr./ha)
27.4.2011	1.10.2010 - 1.9.2011	1.9.2011	Fra januar 2013	2011-12: 1050 2012-13: 1050 2013-14: 100 2014-15: 100 2015-16: 100
21.4.2012	1.5.2011 - 1.9.2011	1.9.2012	Fra januar 2014	2012-13: 1050 2013-14: 100 2014-15: 100 2015-16: 100 2016-17: 100
21.4.2012	1.10.2011 - 1.9.2012	1.9.2012	Fra januar 2014	2012-13: 1050 2013-14: 1050 2014-15: 100 2015-16: 100 2016-17: 100

Økologi

Undgå bøvl i økologikontrollen

Ha' orden i dokumenterne

Nu begynder den nye sæson for økokontroller. Plantedirektoratet opfordrer til, at man har dokumenterne klar, når økokontrollen kommer.

Når du modtager varslingsbrevet, bedes du skaffe bilag på alle ind-og udgående produkter. Du skal også kunne fremvise logbog over gødningsforbrug, plantebeskyttelse, høst, foderplaner, medicinforbrug og behandlingsregnskab. Dokumentation bør opbevares samlet. Der er ikke krav om, i hvilken form materialet foreligger. Det kan både være elektronisk eller i papirform. Hvis disse ting er på plads, glider det hele lidt nemmere.

Mere viden

Spørg gerne din økologirådgiver, hvis der er noget, du er i tvivl om.

Gadgets

Apps til landmænd (og andre)

Smartphonen er mobiltelefonens afløser og ligger allerede i mange landmænds lommer. Der er nu mere en 200.000 små programmer til smartphones – de såkaldte apps. For at lette overskueligheden har Videntcenter for Landbrug, afdeling for Web og IT lavet en oversigt over de apps, der kunne være interessante for landmænd. Mange af dem er gratis, mens andre koster nogle få kroner.

Der er endnu ikke mange apps målrettet landmænd, men oversigten er lavet ud fra, at der kan være en nytteværdi for landmænd. Kender du nogle, som du synes er gode og interessante som landbruger, så giv Jens Peter Hansen et tip på jph@vfl.dk. Du kan se listen på dette [link](#) (pt lidt problemer med at se den i IE).

Artiklerne er udarbejdet i samarbejde med medarbejdere i LRØ – partner i Dansk Landbrugsrådgivning. Dette FlexNyt er udgivet tirsdag i den angivne uge. Ønsker du oplysninger om indholdet i FlexNyt, kontakt Markedschef Dorte Marcussen, Videntcenteret for Landbrug, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Aarhus N, tlf. 8740

Det Europæiske Fællesskab og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.